

- เพื่อหาข้อดีข้อเสีย การประเมินที่ชัดเจน ห้าม ข้อดีข้อเสียไว้ก่อนเลย
ได้ไว้ ๑๐ ข้อ ที่สุดสุด ไม่สามารถหาข้อได้มาอีก ๗ ข้อได้
- ข้อเสียที่ไม่ถูกสื่ออื่นแนะนำ เป็น ความรับผิดชอบของนักศึกษา
- การค้นคว้าหาข้อดีข้อเสีย
ข้อดี http:

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของลูกค้าที่มีส่วนบุคคล กรณีศึกษา

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

- ข้อดี งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุดที่แนะนำ

- นักศึกษา ๕๐ คน ๒ สัปดาห์ เก็บข้อมูล ม.ค. ๕๕ (๕๐๐ ม.ค. ๕๕ (๕๐๐ ม.ค. ๕๕))
เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มากที่สุด ๕๐๐ คน ๕๐๐ คน
ค่า ค่าเฉลี่ย ค่า ส่วนเบี่ยงเบน. เพื่อ ศึกษา การ
เปรียบเทียบ ระหว่าง ๒ กลุ่ม โดย
- ตาราง ๓ ตารางนี้ จะ สามารถบอก ได้ ว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
ของ งานที่ ๕๐๐ คน ๕๐๐ คน ตามข้อมูล

- ที่นี้ มาดู เป็น ตัวอย่าง การจับคู่ ได้ ๕๐๐ คน ๕๐๐ คน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๖๗

Factors Affecting Personal Loan Defaults Case Study of the
Islamic Bank of Thailand

BY

MR.CHAIYAPHON POONCHAI

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

BUSINESS ECONOMICS
FACULTY OF ECONOMICS

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	7
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.4 วิธีการศึกษา	7
1.5 ข้อมูล	7
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.7 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
2.1.1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักในการพิจารณาสินเชื่อ	9
2.1.2. แนวคิดการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ตามมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 9	11
2.1.3. หลักชะรือะฮ์กับการเงินอิสลาม	11
2.1.4. ความแตกต่างระหว่างดอกเบี้ยและกำไร	13
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	18
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	18
3.2 วิธีการศึกษา	18
3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	19

3.4 แบบจำลองที่ใช้ในงานวิจัย	20
3.5 สมมติฐานการศึกษา	21

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 สัดส่วนการเติบโตของยอดคงค้างสะสม	1
1.2 สัดส่วนการเปิดบัญชีแยกตามประเภทสินเชื่อ	2
1.3 ข้อมูลสัดส่วนหนี้เสียและสัดส่วนการปรับโครงสร้างหนี้ของสินเชื่อส่วนบุคคล	3

- ผิดท 16 ฝาก มร ซึ่ง วิชา 9 ฝาก แล้ว ๑๐ แล้ว ๑๐
รวม รวม ๑๐๐ มร

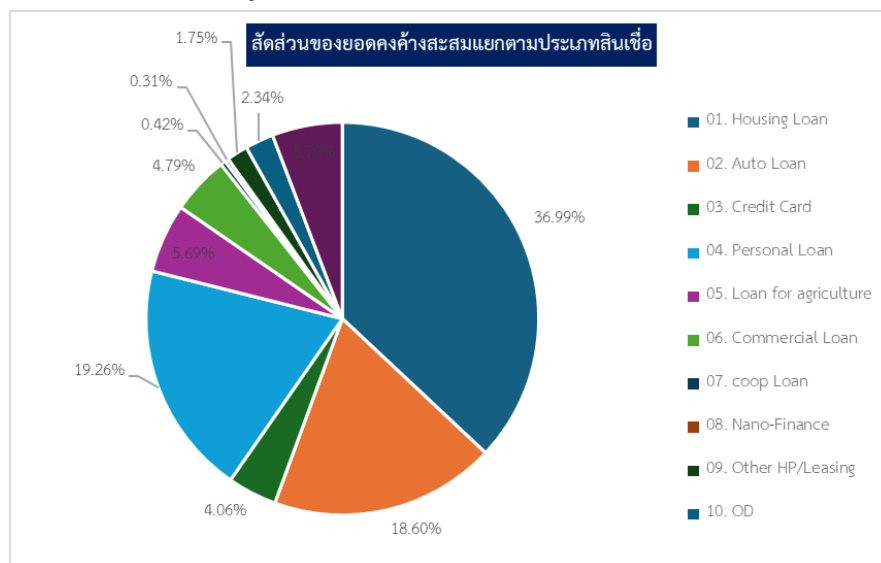
1

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันธนาคารมีความสำคัญอย่างมากในระบบเศรษฐกิจโดยมีบทบาทเป็นตัวกลางในการส่งผ่านเงินทุนไปยังประชาชน หรือภาคธุรกิจต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือทางการเงินอย่างสินเชื่อ และสินเชื่อเป็นหนึ่งในเครื่องมือหลักของธนาคารในการหาเงินทุนโดยอาศัยรายได้จากดอกเบี้ยที่ได้จากการปล่อยสินเชื่อเพื่อนำมาประกอบธุรกิจของธนาคาร สินเชื่อสามารถแบ่งออกได้หลากหลายประเภทขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน ซึ่งในการปล่อยสินเชื่อธนาคารต้องแบกรับความเสี่ยงจากการที่ลูกหนี้จะเป็นหนี้เสียอันเกิดจากการที่ไม่สามารถชำระเงินคืนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลักษณะของลูกค้า หลักประกันของลูกค้า หรือความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า

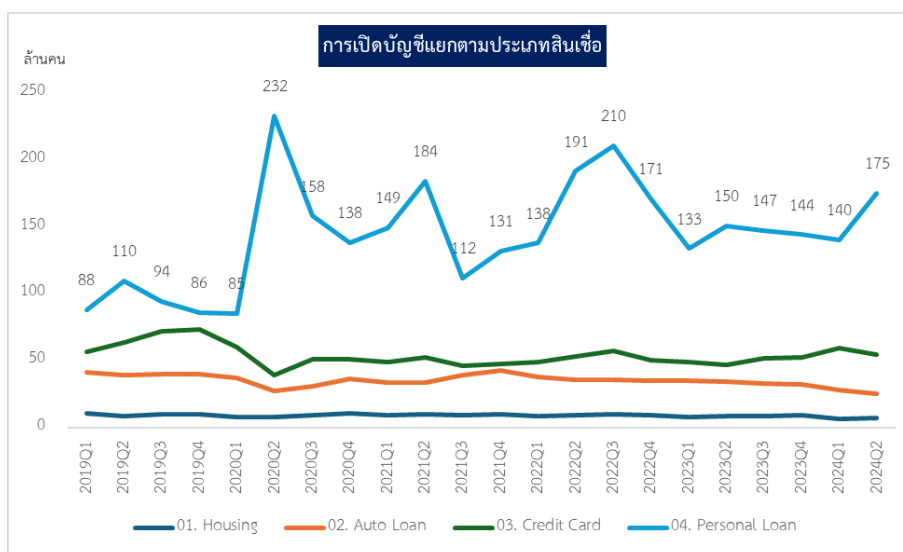
ภาพที่ 1.1 สัดส่วนของยอดคงค้างสะสมแยกตามประเภทสินเชื่อ

หมายเหตุ : บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (NCB)

๒๑:๕
<http://www.nca.go.th>

จากภาพที่ 1.1 พบว่าสินเชื่อที่มียอดคงค้างสะสมสูงจะมี 3 ประเภทได้แก่ 1). สินเชื่อบ้านโดยลักษณะของสินเชื่อบ้านจะมีวงเงินที่สูงและระยะเวลาในการผ่อนที่ยาวนานแต่ถือว่าความเสี่ยงค่อนข้างต่ำเนื่องจากมีหลักประกันในการบริหารความเสี่ยงกรณีที่ไม่สามารถชำระเงินได้ซึ่งธนาคารจะกำหนดวงเงินของสินเชื่อบ้านโดยคิดมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 70-95% ของหลักประกัน 2). สินเชื่อรถยนต์วงเงินของสินเชื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประมาณ 75-85% ของหลักประกันและระยะเวลาในการผ่อนชำระจะอยู่ระหว่าง 12-72 เดือน สินเชื่อประเภทนี้จะแบ่งย่อยเป็น 2 ลักษณะ

ดังนี้ 2.1 สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ โดยจะเป็นการทำสัญญาในการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายโดยธนาคารจะจ่ายค่าเช่าซื้อให้ทางผู้ขายและผู้ซื้อจะทำการผ่อนชำระกับธนาคารตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ได้ตกลงไว้ 2.2 สินเชื่อรถยนต์ระบบไฟแนนซ์ คือการที่ผู้กู้มีทรัพย์สินคือรถยนต์และนำรถยนต์ไปค้ำประกันเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินสดมูลค่าขึ้นอยู่กับสภาพของรถและทำการผ่อนชำระตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงไว้ โดยสินเชื่อประเภทนี้ความเสี่ยงอาจมากกว่าสินเชื่อบ้านแต่ยังถือว่าความเสี่ยงยังไม่สูงเนื่องจากยังมีหลักประกันในการบริหารความเสี่ยง 3). สินเชื่อส่วนบุคคลโดยวัตถุประสงค์ของสินเชื่อประเภทนี้มักจะเป็นในเชิงลักษณะถูกใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค สินเชื่อประเภทนี้ถือว่ามีความเสี่ยงที่ค่อนข้างสูงมากเนื่องจากสามารถเข้าถึงได้ง่ายไม่จำเป็นต้องใช้หลักประกันในการค้ำประกันและวงเงินที่ได้อนุมัติจะขึ้นอยู่กับรายได้โดยทั่วไปวงเงินที่ได้อนุมัติจะไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ โดยเหมาะกับผู้ที่ต้องการเงินก้อนในทันทีหรือผู้ที่ต้องการเงินเพื่อใช้ในการฉุกเฉินรวมถึงผู้ที่ไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน โดยจากข้อมูลสถานะหนี้ครัวเรือนจากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติเมื่อไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2567 พบว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของยอดคงค้างสะสมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมียอดคงค้างเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วจากการปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันการปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นก็ก่อให้เกิดหนี้เสีย (NPL) ซึ่งหนึ่งในสินเชื่อที่มีหนี้เสียมากที่สุดและมีแนวโน้มที่จะมีหนี้เสียเพิ่มขึ้นคือสินเชื่อส่วนบุคคล อีกทั้งการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารยังมีปริมาณมากที่สุดเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่นรวมถึงมีสัดส่วนการปรับโครงสร้างหนี้ที่เพิ่มขึ้นทุกปี จากเหตุผลข้างต้นทำให้สินเชื่อประเภทนี้จึงต้องติดตามเป็นพิเศษ

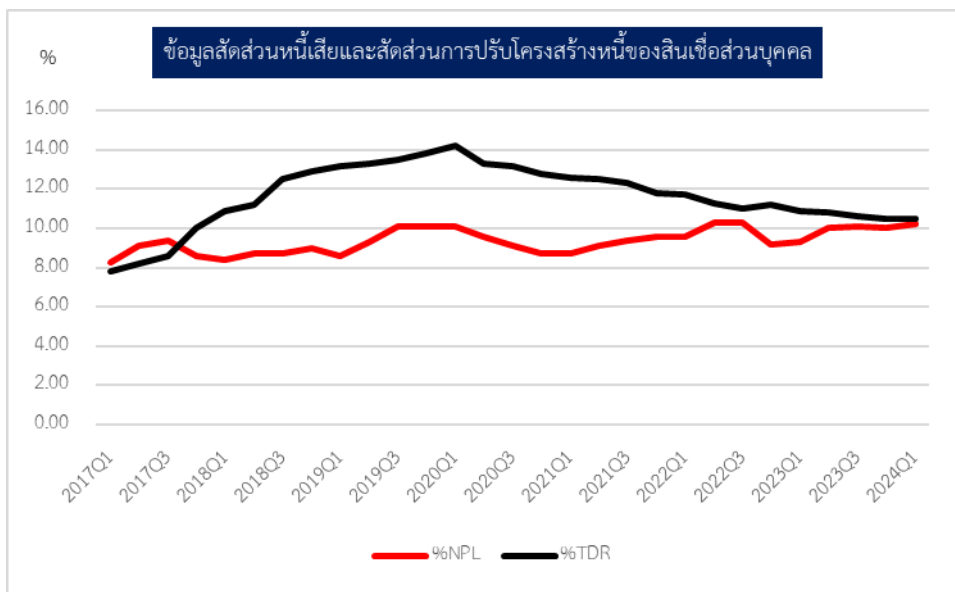
ภาพที่ 1.2 สัดส่วนการเปิดบัญชีแยกตามประเภทสินเชื่อ

หมายเหตุ : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (NCB)

http: www.nca.go.th

ภาพสร้างโดย สก๊อต บก. ชำ. ผู้เขียน

จากภาพที่ 1.2 แสดงสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2019 จนถึงปี 2024 ไตรมาสที่ 3 พบว่าสัดส่วนสินเชื่อส่วนบุคคลมีจำนวนการเปิดบัญชีมากที่สุดและมีความแปรปรวนสูง รองลงมาเป็นสินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อกู้ยืม และสินเชื่อบ้าน

ภาพที่ 1.3 ข้อมูลสัดส่วนหนี้เสียและสัดส่วนการปรับโครงสร้างหนี้ของสินเชื่อส่วนบุคคล

หมายเหตุ : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (NCB)

98 <http://>

ฉบับที่ 98
ฉบับที่ 98

จากภาพที่ 1.4 ข้อมูลสัดส่วนหนี้เสียและสัดส่วนการปรับโครงสร้างหนี้ของสินเชื่อส่วนบุคคลจากข้อมูลพบว่าสัดส่วนการเป็นหนี้เสียของสินเชื่อส่วนบุคคลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีในขณะที่สัดส่วนการปรับโครงสร้างหนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนถึงปี 2019 และมีแนวโน้มลดลงในปีถัด ๆ ปัญหาจากการผิวนัดชำระหนี้จนส่งผลให้กลายเป็นหนี้เสียล้วนเป็นปัญหาที่ธนาคารส่วนใหญ่เผชิญกันมาอย่างยาวนาน รวมถึงปริมาณการขอสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นของสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้กระทบต่อสภาพคล่องและการดำเนินธุรกิจของธนาคารทั้งด้านการดำเนินงานรวมถึงโอกาสทางการเงินของธนาคาร อีกทั้งหากสถานะหนี้กลายเป็นหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) แล้วกระบวนการในการแก้ปัญหาหนี้หรือปรับโครงสร้างหนี้ยังต้องใช้ทรัพยากร เช่น ทรัพยากรคน เวลา หรือต้นทุนในการติดตามหนี้ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย จากข้อมูลสถานะหนี้ครัวเรือนชี้ให้เห็นว่าสัดส่วนการเป็นหนี้เสียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งอาจชี้ให้เห็นว่าแม้จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ไม่อาจสามารถแก้ปัญหาหนี้เสียได้ ดังนั้นการที่สามารถคัดกรองลูกหนี้ที่มีโอกาสผิวนัดชำระได้อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่ขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อจึงมีความสำคัญอย่างมากในการลดปัญหาการเพิ่มขึ้นของหนี้เสีย

ในปัจจุบันกระบวนการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารโดยทั่วไปจะมีการใช้แบบจำลองเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพิจารณาสินเชื่อ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า 5C และ 5P ซึ่ง 5C ประกอบด้วย 1. ลักษณะของลูกค้า (Characters) เช่น ประวัติการศึกษารายได้ หรือพฤติกรรมของลูกค้าประวัติการชำระหนี้ในอดีต 2. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacities) ซึ่งส่วนที่อาจพิจารณาจากภาระหนี้กับสถาบันการเงินอื่น ๆ หรือภาระหนี้ที่ต้องค้ำประกันให้ผู้อื่น 3. เงินทุนของธุรกิจ (Capital) โดยพิจารณาจากโครงสร้างธุรกิจเพื่อดูความมั่นคงของกิจการ โดยปัจจัยในข้อนี้มักใช้ประกอบในการพิจารณาสินเชื่อประเภทสินเชื่อธุรกิจ 4. หลักประกัน (Collateral) หมายถึงทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันชำระหนี้ในอนาคตเพื่อลดความเสี่ยงกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนได้ หรือผิดเงื่อนไข ตัวอย่างหลักประกัน เช่น เงินฝากประจำ สิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์ หุ่น สักริมทรัพย์ ทรัพย์สินทางปัญญา บุคคล นิติบุคคล ซึ่งมูลค่าของหลักประกันจะพิจารณาจาก สภาพคล่อง แนวโน้มในอนาคต หรือคุณสมบัติของผู้ค้ำ 5. เงื่อนไขการให้สินเชื่อภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ (Condition) เช่น สภาพเศรษฐกิจ สถานการณ์ทางการเมืองหรือนโยบายของภาครัฐ และในส่วนของ 5P ประกอบด้วย 1. วัตถุประสงค์การกู้ยืม (Purpose) พิจารณาวัตถุประสงค์การกู้ยืมว่าถูกนำไปใช้อย่างเหมาะสมหรือไม่ 2. บุคคล (People) โดยพิจารณาจากลักษณะของผู้กู้ซึ่งอาจสะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้คืนได้ 3. การชำระหนี้ (Payment) พิจารณาว่าลูกค้ามีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามที่สัญญากำหนดหรือไม่ 4. หลักประกันความเสี่ยง (Protection) พิจารณาในส่วนหลักประกันของลูกค้าว่าสามารถที่จะชดเชยความเสี่ยงได้หรือไม่ 5. ความเจริญก้าวหน้าในกิจการ (Perspective) พิจารณาในส่วนการดำเนินธุรกิจของลูกค้าว่าจะมีปัจจัยใดที่จะมากระทบจนทำให้ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งธนาคารจะเลือกคัดตัวแปรเพื่อมาสร้างแบบจำลองโดยอาศัยหลักเกณฑ์เหล่านี้ เพื่อมาประกอบการพิจารณาในการสร้างแบบจำลอง จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีผู้ศึกษาหลายท่านที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระมักจะมียาละเอียดตัวแปรที่แตกต่างกันบางส่วน ทำให้แบบจำลองที่ได้มีข้อดีข้อเสียรวมถึงข้อจำกัดที่แตกต่างกัน

Mr. อธิปไตย อธิปไตย

โดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์จะมีบทบาทในการให้บริการเกี่ยวกับสินเชื่อหรือธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์มีข้อจำกัดในการให้บริการกลุ่มคนที่นับถือศาสนาอิสลาม เนื่องจากตามหลักศาสนาอิสลามมีข้อห้ามอย่างชัดเจนเรื่องของการดอกเบี้ยไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม แต่ศาสนาอิสลามยอมรับในด้านการค้าขายและการลงทุนซึ่งจะมีการกำหนดส่วนแบ่งหรือผลตอบแทนในรูปของกำไรซึ่งมีการผันแปรตามผลตอบแทนที่ได้รับ ซึ่งปัจจุบันธนาคารอิสลามถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริการธุรกรรมทางการเงินโดยไม่ขัดต่อหลักทางศาสนาอิสลาม ซึ่งส่วนแตกต่างที่สำคัญระหว่างธนาคารพาณิชย์ทั่วไปกับธนาคารอิสลามคือ ธนาคารอิสลามใช้ระบบแบ่งปันผลกำไรขาดทุนแทนระบบดอกเบี้ย อีกทั้งการบริหารจัดการยังอยู่บนหลักที่ไม่ขัดต่อศาสนาอิสลาม ซึ่งจะมีข้อ

7/1/2564
อ.อ.อ.อ.
อ.อ.อ.

อ.อ.อ.

แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไปที่ดอกเบี้ยเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจ โดยพื้นฐานกำไรมีความแตกต่างกับดอกเบี้ยดังนี้ ในด้านของความเสี่ยงกำไรหรือขาดทุนจะผันแปรตามผลตอบแทนเป็นพื้นฐานของการค้า ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยไม่มีความเสี่ยงในเรื่องของการขาดทุนเนื่องจากได้มีการกำหนดอัตราตามที่สัญญาได้ระบุไว้ ในด้านการค้าธุรกรรมระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายจะสิ้นสุดหลังจากที่ได้แลกเปลี่ยนสินค้า โดยผู้ซื้อไม่ต้องมีการจ่ายเพิ่มเติมจากที่สัญญาได้ระบุไว้ แต่ในส่วนของการดอกเบี้ยนั้นผู้กู้จะสามารถเรียกดอกเบี้ยตราดเท่าที่เงินต้นยังชำระไม่หมด ซึ่งจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เวลาผ่านไป ในด้านการผลิตการค้าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเงื่อนไขของการจ้างงานแต่ดอกเบี้ยไม่ก่อให้เกิดการจ้างงาน เนื่องจากถูกมองว่าเป็นต้นทุนที่ผู้ผลิตเพิ่มเข้าไปในสินค้าที่ผลิต ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวคิดความแตกต่างกันระหว่างอัตราดอกเบี้ยและกำไรตามหลักศาสนาอิสลาม โดยลักษณะการประกอบธุรกิจของธนาคารอิสลามสำหรับธุรกรรมประเภทอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยจะมีหลักการคล้ายธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยลักษณะการประกอบธุรกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างธนาคารอิสลามและธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จะมีข้อแตกต่างดังนี้ 1. การให้กู้เงินโดยไม่มีผลตอบแทน โดยการให้สินเชื่อจะพิจารณาถึงความสามารถของผู้กู้ยืมว่าสามารถที่จะชำระคืนได้หรือไม่และประโยชน์ของสินเชื่อที่จะเกิดกับตัวผู้ให้สินเชื่อและสังคม ซึ่งการให้กู้เงินเพื่อไปใช้ฟุ่มเฟือยหรือไปใช้ประกอบกิจการที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลามจะถือเป็นข้อห้าม โดยรูปแบบของสินเชื่อที่ไม่มีดอกเบี้ยแบ่งออกได้ดังนี้ 1.1 การให้สินเชื่อเพื่อการกุศล โดยมีกอยู่ในรูปทุนการศึกษาโดยมีข้อตกลงว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจะชดเชยเงินดังกล่าวคืนให้กับธนาคาร รวมถึงการให้สินเชื่อแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสตามความต้องการพื้นฐาน โดยธนาคารจะกันเงินฝากและกันกำไรไว้ส่วนหนึ่งไว้เพื่อการให้สินเชื่อประเภทนี้ 1.2 การให้กู้เงินทั่วไป โดยธนาคารจะให้บริการยืมเงินแก่ผู้กู้เพื่อการประกอบธุรกิจหรือกิจกรรมอื่น ๆ โดยผู้ยืมต้องนำหลักทรัพย์มาค้ำประกันการกู้ยืม ซึ่งธนาคารจะคิดค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแก่ผู้กู้ยืม แต่กรณีผู้ยืมเงินจำนวนมากธนาคารจะพิจารณาให้ลูกค้าทำธุรกิจร่วมลงทุนกับธนาคารโดยจะมีการแบ่งปันผลกำไรและขาดทุนตามสัดส่วนที่ธนาคารและผู้กู้ยืมไว้ตามสัญญาที่ได้ระบุไว้ 2. การให้กู้เงินเพื่อผลตอบแทน โดยธนาคารจะเป็นผู้ให้สินเชื่อแก่ผู้ที่ต้องการเงินทุนเพื่อประกอบกิจการในรูปแบบของการเข้าไปเป็นหุ้นส่วนในการประกอบธุรกิจนั้น การให้สินเชื่อประเภทนี้สามารถแบ่งได้ดังนี้ 2.1 การให้กู้ยืมเพื่อซื้อสินค้า ซึ่งทำได้ดังนี้ 2.1.1 การขายสินค้าโดยการบวกเพิ่มราคาสินค้าธนาคารอิสลามจะลงทุนซื้อสินค้า และจะนำมาจำหน่ายให้แก่ลูกค้าในราคาต้นทุนบวกกำไร โดยวิธีนี้ในทางศาสนาอิสลามหรือเป็นการซื้อมาขายไป การให้สินเชื่อประเภทนี้ลูกค้าจะสามารถชำระเงินเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงกับธนาคารไว้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสินเชื่อระยะสั้น 2.1.2 การขายสินค้าผ่อนส่ง วิธีการให้สินเชื่อประเภทนี้จะเป็นการขายสินค้าผ่อนส่งระยะยาวโดยธนาคารอิสลามจะร่วมลงทุนในกิจการอสังหาริมทรัพย์หรือซื้อโครงการอสังหาริมทรัพย์จากผู้ลงทุนแล้วนำมาจำหน่ายให้ผู้ซื้อ โดยการขาย

ด้วยวิธีนี้ โดยระยะเวลาในการให้สินเชื่อจะแตกต่างกันตามลักษณะและมูลค่าของสินค้า 2.1.3 การขายสินค้าโดยการจองซื้อ โดยจะเป็นในลักษณะที่ธนาคารอิสลามจะกำหนดราคาสินค้าโดยคำนึงถึงระยะเวลาที่ให้สินเชื่อและผลกำไรที่ธนาคารได้รับ โดยธนาคารจะกำหนดราคาต้องไม่เกินกว่าราคาสินค้า ณ วันที่ส่งมอบสินค้า ธนาคารจะรับเงินชำระจากลูกค้าโดยการผ่อนชำระเป็นงวดและเมื่อลูกค้าชำระราคาสินค้าครบถ้วน ธนาคารจึงจะส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า 2.2 การให้สินเชื่อโดยการร่วมลงทุน โดยการให้สินเชื่อประเภทนี้ถือเป็นสินเชื่อหลักของธนาคารอิสลาม โดยจะเป็นการร่วมลงทุนแบบเข้าหุ้นส่วน ซึ่งเป็นรูปแบบการประกอบธุรกิจโดยธนาคารจะทำสัญญาเข้าหุ้นส่วนกับผู้กู้หรือตัวแทนของผู้กู้เพื่อร่วมกันประกอบกิจการ โดยมีข้อตกลงเรื่องการแบ่งปันผลกำไรขาดทุนและระยะเวลาในการลงทุนไว้ล่วงหน้า 2.3 การให้สินเชื่อเพื่อการลงทุนโดยไม่มีอำนาจในการจัดการ การให้สินเชื่อประเภทนี้ธนาคารจะเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการใดกิจการหนึ่ง ธนาคารจะทำข้อตกลงกับผู้ขอสินเชื่อถึงวิธีการในการเข้าร่วมลงทุนรวมถึงระยะเวลาและรายละเอียดกิจการที่เข้าร่วมลงทุน จากนั้นธนาคารและผู้ขอสินเชื่อก็จะทำสัญญาร่วมลงทุนระหว่างข้อตกลงตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ซึ่งธนาคารจะไม่เข้าไปจัดการในเรื่องของการบริหารกิจการของผู้ขอสินเชื่อ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นความแตกต่างของลักษณะการดำเนินธุรกิจระหว่างธนาคารอิสลามและธนาคารพาณิชย์ ซึ่งความแตกต่างแตกต่างของลักษณะการดำเนินธุรกิจอาจส่งผลให้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิณฑ์ชำระหนี้ต่างกัน

จากปัญหาข้างต้นและการทบทวนวรรณกรรมพบว่าผู้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิณฑ์ชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์อย่างแพร่หลาย แต่การศึกษาเกี่ยวกับสถาบันการเงินที่ให้บริการโดยไม่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลามยังมีการศึกษาที่ยังไม่แพร่หลาย ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันระหว่างธนาคารอิสลามและธนาคารพาณิชย์อาจส่งผลให้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิณฑ์ชำระหนี้ต่างกัน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิณฑ์ชำระหนี้ของลูกค้านี้สินเชื่อส่วนบุคคลโดยมุ่งเน้นไปที่การศึกษาตัวแปรที่เป็นลักษณะและพฤติกรรมของลูกค้าที่มีนัยสำคัญต่อความน่าจะเป็นที่จะผิณฑ์ชำระหนี้เพิ่มเติม รวมถึงสร้างแบบจำลองในการพยากรณ์แนวโน้มหรือความน่าจะเป็นที่จะผิณฑ์ชำระหนี้เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยลดความเสี่ยงของธนาคารในกลั่นกรองลูกค้าและบริหารความเสี่ยงในการพิจารณาลูกค้าเพื่อลดความเสี่ยงจากการผิณฑ์ชำระหนี้จนนำไปสู่การเป็นหนี้เสียในที่สุด โดยเลือกกรณีศึกษาเป็นธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

1.2.2 สร้างแบบจำลองในการพยากรณ์ลูกหนี้ที่มีโอกาสผิมนัดชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระและสร้างแบบจำลองด้วยวิธีโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคือข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ตัวแปร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

- 1.1) ยอดคงค้างในบัญชี 1.2) วงเงินสินเชื่อปัจจุบัน 1.3) มีหลักประกันหรือไม่
- 1.4) ระยะเวลาสินเชื่อ 1.5) เปิดบัญชีมาแล้วกี่ปี 1.6) อาชีพ 1.7) จังหวัดที่อาศัย 1.8) มีประวัติการปรับโครงสร้างหนี้ 1.9) เพศ 1.10) ระดับรายได้ 1.11) ระดับการศึกษา
- 1.12) อายุ 1.13) เคยเป็นประวัติการเป็นหนี้เสียหรือไม่ 1.14) อัตรากำไร
- 1.15) ช่วงเวลาที่เกิดโรคไวรัสโคโรนา 19

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) การผิมนัดชำระหนี้

1.4 วิธีการศึกษา

1. วิธีการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)
2. เครื่องมือทางสถิติ คือ สถิติการพรรณนาและแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)

1.5 ข้อมูล

การศึกษาค้างนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยที่ปิดบัญชี โดยเป็นข้อมูลรายเดือนตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ.2566

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิณฑชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล รวมถึงสามารถสร้างแบบจำลองในการพิจารณาสินเชื่อ เพื่อบริหารความเสี่ยงหรือนำมาใช้ในการปรับปรุงเกณฑ์เพื่อให้กระบวนการในการพิจารณาสินเชื่อมีประสิทธิภาพ

1.7 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. **สินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan)** หมายถึง สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาเพื่อประกอบการใช้เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ส่วนตัว ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้หลักประกันเพื่อประกอบการกู้ยืม ซึ่งเหมาะกับการผู้ที่ต้องใช้เงินตามวัตถุประสงค์ส่วนตัวและอาจไม่มีหลักประกันในการค้ำ โดยสินเชื่อบุคคลมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยและเงื่อนไขในการชำระเงินต่องวดที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกับผู้ให้กู้ยืม

2. **ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (Islamic Bank of Thailand)** หมายถึง สถาบันการเงินที่รับทำธุรกรรมทางการเงินที่ไม่ขัดต่อหลักชะรีอะฮ์ตามหลักศาสนาอิสลาม โดยลักษณะการให้สินเชื่อของธนาคารจะเป็นตามสัญญา โดยมีการกำหนดเงื่อนไขในการชำระ อัตราค่าไถ่อย่างชัดเจน ไม่มีการคิดอัตราดอกเบี้ย

3. **สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs)** หมายถึง เงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือนหรือ 90 วันขึ้นไป นับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระตามสัญญา

4. **การผิณฑชำระหนี้** หมายถึง หนี้ที่มีการค้างชำระเกินกว่า 1 เดือนหรือมากกว่า 30 วันขึ้นไป โดยเป็นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต หรือสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล กรณีศึกษารณาคาอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานในการศึกษาและวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักในการพิจารณาสินเชื่อ

แนวคิดและวิธีโดยทั่วไปที่ธนาคารและสถาบันทางการเงินใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบการพิจารณาสินเชื่อโดยพิจารณาทั้งลักษณะของลูกค้า งบการเงินรวมถึงพฤติกรรมของลูกค้า ความสามารถในการชำระหนี้ โดยทั่วไปจะใช้หลักนโยบาย 5C และ 5P

2.1.1.1 ทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อ (5C)

เป็นหลักการวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อลดโอกาสและความเสี่ยงในการผิดนัดชำระ โดยประกอบด้วยปัจจัย 5 ประการได้แก่ คุณลักษณะ (Character) ,เงินทุน (Capital) ,หลักประกัน (Collateral) ,ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) และเงื่อนไขการชำระหนี้ (Condition) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คุณลักษณะ (Characters) โดยจะพิจารณาพฤติกรรม ลักษณะ ความรับผิดชอบ ความมั่นคง ประวัติการชำระหนี้วิเคราะห์ถึงอุปนิสัยและพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่ามีความรับผิดชอบในการชำระหนี้เพียงใด โดยแบ่งพิจารณาได้ 2 ประการดังนี้ 1. คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไปของผู้กู้ ประวัติการชำระหนี้ ที่อยู่อาศัย ข้อมูลด้านครอบครัว อายุ ฐานะทางสังคม ชื่อเสียงการศึกษา 2. คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น หน้าที่การงาน ความสามารถ ความชำนาญพิเศษ และประสบการณ์ในอาชีพ

2. เงินทุน (Capital) เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับฐานะการเงินของผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งอาจพิจารณาได้จาก งบการเงิน ภาระหนี้กับสถาบันการเงินอื่น

3. หลักประกัน (Collateral) เป็นการลดความเสี่ยงให้กับการปล่อยสินเชื่อ หากมีการผิดนัดชำระหนี้สามารถนำหลักประกันมาชดเชยแทนได้ ซึ่งต้องพิจารณา

มูลค่าของหลักประกันด้วยมาครอบคลุมวงเงินหรือไม่เพื่อชดเชยความเสี่ยง โดยหลักประกันมีทั้งสังหาริมทรัพย์ เช่น เงินฝาก หุ่น พันธบัตร กองทุน และอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

4. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacities) เป็นการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ รายได้ รายจ่าย ผลกำไร และฐานะทางการเงินซึ่งสามารถบ่งบอกได้ถึงความเข้มแข็งของฐานะการเงินของลูกค้าความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้ ซึ่งสามารถบ่งบอกความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าได้ โดยพื้นฐานสามารถประเมินได้จาก 1. รายได้ถ้าหากลูกค้ามีรายได้สูง อาจแสดงได้ถึงความสามารถในการหารายได้ของลูกค้าทำให้สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่เงินสินเชื่อส่วนบุคคลจะดูถึงรายได้ของผู้กู้เป็นพิเศษ เนื่องจากไม่มีหลักประกันในการชดเชยความเสี่ยง 2. รายจ่ายหากรายจ่ายสูงอาจทำให้กระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งปัจจัยทั้งสองอย่างต้องพิจารณาร่วมกัน เนื่องจากหากมีรายได้สูงแต่มีรายจ่ายในปริมาณสูงเช่นกัน อาจกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ได้

5. เงื่อนไขการชำระหนี้ (Condition) การพิจารณาถึงภาวะแวดล้อมปัจจัยที่จะมากระทบกับผู้ขอสินเชื่อทั้งในแง่บวกและแง่ลบ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง รัฐบาล นโยบายของรัฐ กฎหมาย อัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนทางธุรกิจ สามารถแบ่งได้ดังนี้

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่นภาวะเงินเฟ้อเงินเพื่อทำให้รายได้สุทธิลดลงราคาสินค้าเพิ่มขึ้นทำให้รายได้โดยรวมลดลง ซึ่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยก็ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ เช่นกัน

สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐบาล (Political Condition) ได้แก่สถานการณ์ความไม่สงบในบ้านเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการปรับเปลี่ยนนโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง ซึ่งอาจส่งผลที่แตกต่างกันต่อกลุ่มคนแต่ละกลุ่ม

2.1.1.2 ทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อ (5P)

1. วัตถุประสงค์การกู้ยืม (Purpose) พิจารณาจากวัตถุประสงค์การกู้ยืมว่าลูกค้ากู้ยืมเงินไปเพื่อกิจกรรมใด เหมาะสมหรือไม่และถูกนำไปใช้ตาม

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน โดยจะต้องสามารถนำไปในทิศทางที่เกิดผลที่ดีเงิน ทำให้ลูกหนี้สามารถนำเงินมาชำระคืนได้ ดังนั้นการพิจารณาวัตถุประสงค์การกู้ยืม ได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้สามารถลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการผิดนัดชำระได้

2. บุคคล (People) พิจารณาจากประวัติของผู้กู้ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ ความสามารถในการชำระหนี้ รวมถึงข้อมูลการชำระหนี้ในอดีต ซึ่งอาจแสดงได้ถึง ความสามารถในการชำระหนี้คืนได้

3. การชำระหนี้ (Payment) พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ ผู้กู้มีความสามารถในการชำระหนี้เท่าใด ระยะเวลาในการผ่อนชำระเหมาะสม หรือไม่ที่จะสามารถทำให้ผู้กู้สามารถชำระคืนได้

4. หลักประกันความเสี่ยง (Protection) พิจารณาจากหลักประกันของผู้ กู้ และผู้ร่วม ว่ามูลค่าหลักประกันสามารถชดเชยและครอบคลุมความเสี่ยงได้ หรือไม่ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ

5. ความเจริญก้าวหน้าของกิจการ (Perspective) พิจารณาถึงธุรกิจของ กิจการผู้ขอสินเชื่อว่าการดำเนินธุรกิจ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้หรือไม่และมี ปัจจัยที่จะกระทบต่อธุรกิจของผู้กู้จนไม่สามารถชำระหนี้ได้หรือไม่

2.1.2 การจัดชั้นสินทรัพย์ตามมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 9

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 23/2561 โดยได้มีการปรับเปลี่ยน หลักเกณฑ์การจัดชั้น โดยเปลี่ยนไปใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) กลุ่มของมาตรฐานการบัญชีซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อทำให้กฎข้อบังคับ การควบคุมดูแล และการบริหาร ความเสี่ยงของสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงความสามารถของ ธุรกิจการเงินในการรองรับผลกระทบทางลบที่เกิดจากสภาวะการเงินและเศรษฐกิจถดถอย ปรับปรุง การบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลและเพิ่มความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลของกิจการ ภายใต้วิธีหลักการทั่วไป (General approach) ของ IFRS 9 กำหนดให้จัดกลุ่มสินทรัพย์เป็น 3 กลุ่ม (Stage)

กลุ่ม 1 สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 1) ค้างชำระน้อยกว่า หรือเท่ากับ 30 วัน เป็นลูกหนี้สินเชื่อ ปรับโครงสร้างหนี้ (DR) ที่สามารถชำระเงินได้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

เป็นลูกหนี้สินเชื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) ที่สามารถชำระเงินได้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ไม่น้อยกว่า 12 เดือน

กลุ่ม 2 สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 2) ค้างชำระ 31 – 90 เป็นลูกหนี้สินเชื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (DR) ที่อยู่ในช่วงระยะเวลารอคอยว่า ลูกหนี้สามารถชำระเงินได้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในช่วง 3 เดือนแรก หรือ 3 งวดการชำระเงินแรกแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า เป็นลูกหนี้สินเชื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) ที่สามารถชำระเงินได้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

กลุ่ม 3 สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Stage 3) ค้างชำระตั้งแต่ 91 วันเป็น ต้นไป เป็นลูกหนี้สินเชื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) ที่อยู่ในช่วงระยะเวลารอคอยว่าลูกหนี้ สามารถชำระเงินได้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในช่วง 3 เดือนแรก หรือ 3 งวดการชำระเงินแรกแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

2.1.3 หลักชะรีอะฮ์กับการเงินอิสลาม

หลักชะรีอะฮ์ (Shariah) หรือที่กฎหมายอิสลาม หมายถึงข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยศาสนาอิสลาม ซึ่งครอบคลุมถึงการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา (อิบาดาต) การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจหรือการประกอบอาชีพ (มูอามาလာต) เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว (มุนากาฮาต) และบทลงโทษทางกฎหมาย (ยินาญาต) ในกรณีของการดำเนินธุรกิจในระบบการเงินธนาคารอิสลาม ธุรกิจทั้งหมดต้องดำเนินการภายใต้กรอบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติของหลักมูอามาလာต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของหลักชะรีอะฮ์ โดยเน้นการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สอดคล้องกับจริยธรรมและข้อกำหนดทางศาสนา ในส่วนของธุรกรรมการเงินที่เกี่ยวข้องกับหลักหลักชะรีอะฮ์ซึ่งมีส่วนที่ทำให้การเงินของอิสลามต่างจากธนาคารพาณิชย์มีดังต่อไปนี้

1. การห้ามในเรื่องของดอกเบี้ย
2. การทำทานประจำปี กรณีที่ทรัพย์สิน เงินทอง ที่เหลือในรอบปีมีมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
3. การไม่ให้บริการกับธุรกิจที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม
4. การห้ามในกิจกรรมทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการพนัน
5. การทำประกันภัยตามหลักศาสนาอิสลาม

2.1.4 ความแตกต่างระหว่างดอกเบี้ยยและกำไร

ดอกเบี้ยและกำไรแตกต่างกันทั้งในเชิงหลักการและการปฏิบัติ โดยเฉพาะในบริบทของศาสนาอิสลามที่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดอกเบี้ย หมายถึงค่าตอบแทนที่ถูกเรียกเก็บจากผู้กู้ยืมเงินตามอัตราที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยผู้ให้กู้จะได้รับผลตอบแทนคงที่ไม่ว่าจะมีผลกำไรหรือขาดทุนจากการใช้เงินกู้ในกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม กำไร หมายถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ โดยมีข้อแตกต่างกันซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงที่ต่างกันระหว่างดอกเบี้ยและกำไร โดยความเสี่ยงเป็นพื้นฐานของการค้าที่อิสลามยอมรับ ดอกเบี้ยไม่มีความเสี่ยงเนื่องจากถูกกำหนดอัตราไว้ตายตัว ขณะที่กำไรของผลประกอบการหลังหักค่าใช้จ่ายและทุนซึ่งมีความเสี่ยงในการประกอบการไม่ว่าจะกำไรหรือขาดทุน
2. ในการค่านั้นกิจกรรมของผู้ซื้อและผู้ขายจะสิ้นสุดลงหลังจากแลกเปลี่ยนสินค้า แต่การเรียกเก็บดอกเบี้ยนั้นผู้ให้กู้จะสามารถเรียกดอกเบี้ยได้จนกว่าจะผ่อนชำระครบ ซึ่งดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลา
3. การค้าขายนับเป็นการผลิตอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องมีการจัดหาแรงงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดการจ้างงานและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ แต่ดอกเบี้ยไม่ใช้การผลิตเป็นเพียงการบวกราคาเพิ่มเข้าไปในส่วนของสินค้าที่ผลิต

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สกลกาญจน์ เทียนสมบูรณ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยกรณีศึกษารณาคารพาณิชย์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยเน้นที่การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1. วงเงินที่ได้อนุมัติ 2. อายุสัญญาคงเหลือ 3. จำนวนเงินที่ผ่อนชำระในแต่ละเดือน 4. อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม 5. ภาระหนี้คงเหลือ 6. หลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยสร้างแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยใช้ข้อมูลเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง จำนวนทั้งสิ้น 2,956 บัญชี โดยพบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญ คือ 1. อัตราดอกเบี้ย 2. วงเงินที่ได้รับอนุมัติ 3. อายุสัญญาคงเหลือ 4. ภาระหนี้คงเหลือ 5. หลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยตัวแปรส่วนใหญ่มีทิศทางลบ (Negative) ซึ่งหมายความว่า การเพิ่มขึ้นของตัวแปรเหล่านี้จะส่งผลให้โอกาสในการตัดสินใจชำระหนี้เพิ่มขึ้น ในขณะที่อายุสัญญาคงเหลือมีทิศทางบวก (Positive) แสดงให้เห็นว่าการมีอายุสัญญาที่นานขึ้นอาจทำให้มีความเสี่ยงที่จะผิดนัดชำระหนี้ที่สูงขึ้น โดยมีข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูล โดยตัวแปรที่ใช้ในศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูล

ส่วนบุคคลทำให้ปัจจัย ซึ่งส่งผลให้ตัวแปรที่ใช้อาจไม่ครอบคลุมถึงปัจจัยทางด้านของผู้กู้ โดยผู้วิจัยได้ให้ความเห็นไว้ว่าควรมีการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กู้ เช่น อายุ รายได้ อาชีพ เพศ เข้ามาพิจารณาเพื่อความครอบคลุมถึงตัวตนของลูกค้า

ศุภกร อิมสุข (2561) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ศึกษาโดยมุ่งเน้นที่จะวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิมนัดชำระหนี้ เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในการปรับปรุงนโยบายสินเชื่อ และลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งตัวแปรที่ใช้ศึกษาประกอบด้วย 1. รายได้ของลูกค้า 2. รายจ่ายของลูกค้า 3. อายุของลูกค้า 4. อาชีพของลูกค้า 5. สถานภาพทางครอบครัว 6. วงเงินกู้ 7. สัดส่วนเงินผ่อนต่อรายได้ ศึกษาโดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อของลูกค้าที่รวบรวมจากฐานข้อมูลของธนาคาร และแบบสอบถาม: การสำรวจและเก็บข้อมูลจากลูกค้าโดยใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของพวกเขา และสร้างแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยจากการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญคือ 1. รายได้ของลูกค้าที่มีรายได้สูงกว่ามักจะมีโอกาสผิมนัดชำระหนี้้น้อยกว่า เนื่องจากความสามารถในการชำระหนี้ที่สูงกว่า 2. รายจ่ายรายจ่ายของลูกค้า ลูกหนี้ที่มีรายจ่ายสูงมีความเสี่ยงในการผิมนัดชำระหนี้สูงขึ้น เพราะรายจ่ายที่มากเกินไปจะส่งผลต่อความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ 3. วงเงินกู้ วงเงินกู้ที่สูงอาจทำให้การผิมนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้น เนื่องจากภาระหนี้ที่สูงเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของผู้กู้ 4. สัดส่วนเงินผ่อนต่อรายได้ หากสัดส่วนนี้สูง แสดงว่าผู้กู้ต้องใช้รายได้ส่วนมากในการชำระหนี้ ซึ่งอาจเพิ่มความเสี่ยงในการผิมนัดชำระหนี้ โดยผู้วิจัยให้ความเห็นไว้ว่างานวิจัยนี้อาจจำกัดเฉพาะสินเชื่อที่ดิน และไม่สามารถนำไปใช้ในสินเชื่อประเภทอื่นได้ ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ไม่ครอบคลุมรวมถึงการศึกษารัั้งนี้เลือกศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้

ชุตานา ผิวเผือก (2562) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับศึกษาองค์ประกอบของการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบของการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และเพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัย หรือองค์ประกอบของการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อระดับปฏิบัติการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การสกัดปัจจัย (Factor Analysis) สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ซึ่งจาก

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อบริษัทมากที่สุดคือ ด้านหลักประกัน รองลงมาคือด้านความสามารถในการชำระหนี้ และด้านสถานะเศรษฐกิจ

กรองกาญจน์ คำปลอด (2562) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (ยศ.) ในประเทศไทย ผู้วิจัยศึกษาความเป็นมาของการกู้ยืมเงินและชำระหนี้เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (ยศ.) โดยใช้แบบสอบถามสอบถามกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) ที่อยู่ระหว่างชำระหนี้ จำนวน 400 ตัวอย่าง ที่มาชำระหนี้เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) ในเขตกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เมษายน พ.ศ.2562 โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ย รายได้เฉลี่ยของครอบครัว สถานภาพสมรสของครอบครัว สาขาวิชาที่เรียน ผลการศึกษา ประเภท ลักษณะ และภาคที่ตั้งของสถานศึกษา สถานะการกู้ยืมเงินยศ. ยอดหนี้เงินกู้ยศ. การได้รับทุนการศึกษา และอัตราการผ่อนชำระหนี้ สร้างแบบจำลองจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยตัวแปรที่มีนัยสำคัญประกอบด้วย ด้านลักษณะตัวผู้กู้ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส และรายได้ของผู้กู้ ด้านลักษณะการศึกษา และด้านลักษณะการกู้ยืม ได้แก่ ผู้กู้เป็นผู้กู้ยืมรายใหม่ และยอดหนี้เงินกู้ยศ. และอัตราการผ่อนชำระหนี้เงินต้นยศ. โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการศึกษาควรมีการเพิ่มตัวแปรมากขึ้นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลได้ละเอียดมากขึ้น เช่น ตัวแปรของระดับการศึกษา ตัวแปรในส่วนหนี้สินอื่นๆ ของผู้กู้ยืมฯ และความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการชำระหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) จากตัวผู้กู้ยืมฯ และควรมีการทบทวนวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการวิเคราะห์เพื่อขยายไปสู่ขอบเขตในการอธิบายผลการวิจัยไปสู่บริบทในวงกว้างได้ (Generalization)

ชนากานต์ ปานถนอม และ สุมาลี รามัญ (2564) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจชำระหนี้ กรณีศึกษาบริษัท สุพรีม สามเสน จำกัด ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่การศึกษาปัจจัยการตัดสินใจชำระหนี้ของบริษัท สุพรีม สามเสน จำกัด ปัจจัยการตัดสินใจชำระหนี้ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านนโยบายรัฐ และด้านเหตุการณ์ไม่คาดคิด และปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านองค์กรและด้านการรับชำระหนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ลูกหนี้การค้าของบริษัท สุพรีม สามเสน จำกัด จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติการทดสอบที (One-way analysis of variance) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม (Multiple Comparison) โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้าน ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบ ได้แก่

ด้านเศรษฐกิจ ด้านนโยบายรัฐ ด้านเหตุการณ์ไม่คาดคิด และปัจจัยภายในที่มีผลกระทบ ได้แก่ ด้านองค์กรและด้านการรับชำระหนี้

Edinam Agbemava, Israel Kofi Nyarko, Thomas Clarkson Adade, Albert K. Bediako ศึกษาปัจจัยเสี่ยงในการผิดนัดชำระ Logistic Regression Analysis Of Predictors Of Loan Defaults By Customers Of Non-Traditional Banks In Ghana ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้า และสร้างแบบจำลองเกี่ยวกับความเสี่ยงของการผิดนัดชำระหนี้ โดยใช้ข้อมูลจากลูกค้าของสถาบันไมโครไฟแนนซ์จำนวน 548 คน ซึ่งได้กู้เงินระหว่างเดือนมกราคม 2013 ถึงธันวาคม 2014 และสร้างแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยตัวแปรที่นำมาใช้ศึกษาได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ประเภทธุรกิจ สถานะที่พักอาศัย จำนวนปีที่พักอาศัยในที่อยู่ปัจจุบัน จำนวนผู้พึ่งพา วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ จำนวนเงินที่ได้รับ วันที่อนุมัติเงินกู้ ประเภทของหลักประกัน ผู้ค้ำประกัน โดยจากการศึกษาพบว่า จากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้ได้แก่ สถานภาพสมรสผู้กู้ที่แต่งงานแล้วมีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้สูงกว่าผู้กู้ที่โสด จำนวนผู้พึ่งพาผู้กู้ที่มีจำนวนผู้พึ่งพามากมีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้สูง ประเภทของหลักประกันผู้กู้ที่ใช้หลักประกันมีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้สูงกว่าผู้กู้ที่ไม่มีหลักประกัน, ระยะเวลาการชำระหนี้การกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ที่สั้นกว่าส่งผลให้มีความเสี่ยงสูงขึ้น และประเภทของสินเชื่อที่มีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อ

Debabrata Dansana, S Gopal Krishna Patro, Brojo Kishore Mishra, Vivek Prasad, Abdul Razak, Anteneh Wogasso Wodajo (2566) ศึกษา Analyzing the Impact of Loan Features on Bank Loan Prediction using Random Forest Algorithm วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการอนุมัติสินเชื่อธนาคาร โดยใช้แบบจำลองวิธีป่าแบบสุ่ม ซึ่งเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) เพื่อศึกษาปัจจัยของการอนุมัติหรือปฏิเสธสินเชื่อ โดยงานวิจัยนี้ตั้งเป้าที่จะช่วยธนาคารให้สามารถระบุผู้กู้ที่เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงด้านเครดิตและเพิ่มประสิทธิภาพของการอนุมัติสินเชื่อ โดยตัวแปรที่นำมาใช้ศึกษาประกอบ ด้วยเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประเภทการจ้างงาน ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาการชำระเงินกู้ วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ โดยจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่สำคัญต่อการอนุมัติสินเชื่อ คือ รายได้ และ สถานภาพการทำงาน (Employment Status) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการได้รับอนุมัติสินเชื่อ

Dasri Wirdhatul Jannah, Wiku Suryomurti, Yong Ang Soon (2024) ศึกษา The influence of character performing loan: Factors affecting loan quality on Sharia Fintech lending platforms in Indonesia การศึกษานี้ใช้วิธีการเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากสถิติ

รายเดือนที่เผยแพร่โดยหน่วยงานบริการทางการเงิน (OJK) ระหว่างเดือนมกราคม 2021 ถึงมิถุนายน 2023 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นหลายตัวแปร (Multiple Linear Regression) เพื่อตรวจสอบผลกระทบของตัวแปรต่างๆ จากการศึกษาพบว่า อายุผู้กู้ในช่วงอายุ 19-34 ปี และ 35-54 ปี มีแนวโน้มที่จะผิดนัดชำระสูงกว่าผู้กู้ในช่วงอายุต่ำกว่า 19 ปี และมากกว่า 54 ปี เพศชายมีโอกาที่จะมีจะผิดนัดชำระสูงกว่าสูงกว่าเพศหญิง โดยสถิติแสดงให้เห็นความสำคัญของเพศในการพิจารณาคุณภาพสินเชื่อ ที่อยู่อาศัยผู้กู้นอกเขตเมืองใหญ่ มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้กู้ที่จะผิดนัดชำระสูงกว่ามากกว่าผู้กู้ที่อยู่ในเขตเมืองใหญ่

บทที่ 3

ระเบียบที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล กรณีศึกษานาคาการอิสลามแห่งประเทศไทย ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยโดยเป็นข้อมูลรายเดือนตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ.2566 โดยเลือกเฉพาะบัญชีที่ปิดบัญชี มาใช้ในการศึกษาและสร้างแบบจำลองพยากรณ์การผิมนัดชำระหนี้ด้วยวิธีแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตและระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา
- 3.2 วิธีการศึกษา
- 3.3 สมมุติฐานของการศึกษา
- 3.4 การตรวจสอบความแม่นยำของแบบจำลอง

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปและสร้างกรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยได้ดังนี้

1. ตัวแปรตาม การผิมนัดชำระหนี้ที่มีการค้างชำระมากกว่า 30 วันขึ้นไป
2. ตัวแปรต้น ได้แก่ อาชีพ จังหวัดที่อาศัย เพศ ระดับรายได้ ระดับการศึกษา มีหลักประกันหรือไม่ ยอดคงค้างในบัญชี วงเงินสินเชื่อปัจจุบัน ระยะเวลาสินเชื่อ เปิดบัญชีมาแล้วกี่ปี มีประวัติการปรับโครงสร้าง เคยเป็นประวัติการเป็นหนี้เสียหรือไม่ อัตราค่าไถ่ ช่วงเวลาที่เกิดโรคไวรัสโคโรนา 19

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 ศึกษาลักษณะทั่วไปของข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลและวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ใช้สถิติพื้นฐานเพื่อดูภาพรวมของข้อมูลแต่ละตัวแปรว่าเพียงพอต่อการนำมาสร้างแบบจำลองหรือไม่ และเพื่อให้ถึงลักษณะทั่วไปของสินเชื่อส่วนบุคคล

1.1. ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล
กรณีศึกษารณการอิสลามแห่งประเทศไทย *งานศึกษา วิจัย* *และ วิเคราะห์*
ใช้เครื่องมือทางสถิติ คือ แบบจำลองโลจิสติก Logistic Regression
งาน วิจัย การ วิเคราะห์
3.2.3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลลัพธ์แต่ละแบบจำลอง
งาน วิจัย การ วิเคราะห์
เปรียบเทียบแบบจำลองแต่ละแบบจำลองเพื่อหาแบบจำลองที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 สถิติเชิงพรรณนา

โดยสถิติพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3.2 แบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression)

โดยในการศึกษานี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระ ซึ่งตัวแปรตามจะมีลักษณะเป็นเหตุการณ์ “ผิมนัดชำระ” หรือ “ไม่ผิมนัดชำระ” ซึ่งข้อมูลเป็นตัวแปรคุณภาพแบบสองลักษณะ (Binary Choice Model) จากคำถามจึงเหมาะที่จะใช้แบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) เพื่อสร้างแบบจำลองและหาความสัมพันธ์ของการผิมนัดชำระกับตัวแปรต้นแบบจำลองโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) มีรูปแบบสมการดังนี้

$$\text{logit}(P) = \ln\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right) = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \dots + \beta_n X_n \quad (\text{Eq.1})$$

เมื่อ P คือความน่าจะเป็นของการผิมนัดชำระ

$\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right)$ คืออัตราส่วนความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะผิมนัดชำระ
ต่อโอกาสที่จะไม่ผิมนัดชำระ

β_0 คือค่าคงที่ (intercept)

$\beta_1, \beta_2, \dots \beta_n$ คือสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปรอิสระซึ่งเป็นค่าที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นต่าง ๆ กับความน่าจะเป็นในการผิณฑ์ชำระ

$X_1, X_2, \dots X_n$ คือตัวแปรต้น

เนื่องจากเป็นแบบจำลองสำหรับอธิบายตัวแปรตามหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาที่มีลักษณะไม่ต่อเนื่อง (Discrete Variable) และตัวแปรคุณภาพแบบสองลักษณะ (Binary Choice Model) คือ มีเหตุการณ์จะเกิดขึ้น 2 กรณี ดังนั้นในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิณฑ์ชำระ ตัวแปรตามจะมี 2 ลักษณะดังนี้

$Y = 1$ คือลูกหนี้ที่ผิณฑ์ชำระ

$Y = 0$ คือลูกหนี้ที่ไม่ผิณฑ์ชำระ

$$P_i = P(Y = 1) = \frac{e^Z}{1+e^Z} \quad (\text{Eq.2})$$

$$P(Y = 0) = 1 - P_i$$

เมื่อ P_i แทนความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้ที่ผิณฑ์ชำระ

$$\text{เมื่อ } Z = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \dots + \beta_n X_n$$

โดยที่ $P(Y = 1)$ คือความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้ที่ผิณฑ์ชำระ $P(Y = 0)$ ที่ลูกหนี้จะไม่ผิณฑ์ชำระ หากความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้มีค่ามากกว่า 0.5 มีโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะไม่ผิณฑ์ชำระสูง ในขณะที่หากความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้มีค่าน้อยกว่า 0.5 มีโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิณฑ์ชำระสูง

3.4 แบบจำลองที่ใช้ในงานวิจัย จากตัวแปรต้นทั้งหมดสามารถกำหนดออกมาเป็นรูปแบบสมการได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 +$$

$$\begin{aligned} &\beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \beta_8 X_8 + \beta_9 X_9 + \\ &\beta_{10} X_{10} + \beta_{11} X_{11} + \beta_{12} X_{12} + \beta_{13} X_{13} + \\ &\beta_{14} X_{14} + \beta_{15} X_{15} \end{aligned}$$

เมื่อ

X_1 คือยอดคงค้างในบัญชี X_2 คือวงเงินสินเชื่อปัจจุบัน X_3 คือมีหลักประกันหรือไม่ X_4 คือระยะเวลาสินเชื่อ X_5 คือเปิดบัญชีมาแล้วกี่ปี X_6 คืออาชีพ X_7 คือจังหวัดที่อาศัย X_8 คือมีประวัติการปรับโครงสร้างหนี้ X_9 คือเพศ X_{10} คือระดับรายได้ X_{11} คือระดับการศึกษา X_{12} คืออายุ X_{13} คือเคยเป็นประวัติการเป็นหนี้เสียหรือไม่ X_{14} คืออัตรากำไร X_{15} คือช่วงเวลาที่เกิดโรคไวรัสโคโรนา 19

3.5 สมมติฐานการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล กรณีศึกษาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ดังนี้

1. ยอดคงค้างในบัญชี ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการผัดผ่อนชำระหนี้เนื่องจากยอดคงค้างถ้าเหลือมากผู้กู้ต้องนำเงินมาชำระจนกว่าจะครบจำนวนระยะเวลาที่ต้องชำระก็จะมากตามไปด้วย ทำให้โอกาสที่จะเกิดการผัดผ่อนชำระหนี้มากตามไปด้วย แต่หากยอดคงค้างเหลือต่ำอาจทำให้ผู้กู้สามารถหาเงินมาจ่ายได้โดยใช้ระยะเวลาไม่นานทำให้ โอกาสในการผัดผ่อนชำระหนี้ลดลง
2. วงเงินสินเชื่อปัจจุบัน ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ เนื่องจากแสดงถึงภาระของลูกค้าที่ต้องรับผิดชอบ ถ้าหากวงเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติมีปริมาณสูง ความรับผิดชอบของลูกค้าย่อมมีสูงตามไปด้วยทำให้การชำระหนี้เป็นไปได้ยากและมีโอกาสที่จะเกิดการผัดผ่อนชำระหนี้ สูงกว่าผู้ที่มีวงเงินกู้ต่ำ
3. มีหลักประกันหรือไม่ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการผัดผ่อนชำระหนี้เนื่องจากหากไม่มาชำระธนาคารอาจขาดหลักประกันของผู้กู้ ซึ่งผู้กู้ต้องคำนึงถึงจุดนี้ทำให้ผู้กู้มีวินัยในการชำระหนี้มากยิ่งขึ้น
4. ระยะเวลาสินเชื่อ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญหากระยะเวลาในการจ่ายชำระยาว โอกาสที่จะเกิดการผัดผ่อนชำระหนี้ต้องมากกว่าระยะสัญญาที่สั้น เนื่องจากผู้กู้หาระยะเวลาในการกู้ยาว ต้องมีวินัยมากขึ้นในการผ่อนชำระ

5. เปิดบัญชีมาแล้วกี่ปี ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการผิณฑชำระเนื่องจากหากเป็นบัญชีที่เพิ่งเปิดโอกาสในการผิณฑชำระมักต่ำกว่าบัญชีที่เปิดมานาน เนื่องจากผู้กู้ยังมีวินัยในการผ่อนชำระ

6. อาชีพ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากแสดงถึงความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความมั่นคงของกิจการ ซึ่งจะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญเพื่อนำไปชำระหนี้ ลูกหนี้แต่ละรายย่อมมีอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้แตกต่างกันไปตามลักษณะอาชีพด้วย

7. จังหวัดที่อาศัย ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากจังหวัดแต่ละจังหวัดการเข้าถึงโอกาสในการสร้างรายได้ที่แตกต่างกัน เช่นหากอยู่ในเมืองหลวงหรือปริมณฑลโอกาสในการที่รายได้จะสูงกว่าบุคคลที่อยู่นอกตัวเมือง ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

8. ประวัติการปรับโครงสร้างหนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากหากเคยมีประวัติการปรับโครงสร้างหนี้แสดงว่าผู้กู้เคยมีปัญหาในการชำระหนี้ ทำให้โอกาสที่จะเกิดการผิณฑชำระหนี้ในครั้งต่อไป เพิ่มขึ้น

9. เพศ จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการชำระหนี้

10. ระดับรายได้ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการชำระหนี้ เนื่องจากแสดงถึงความสามารถของลูกหนี้ในการชำระหนี้คืนธนาคาร รายได้คุณสมบัติหลักในการพิจารณาสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ เนื่องจากรายได้เป็นตัวกำหนดความสามารถในการผ่อนชำระหนี้คืนธนาคาร ดังนั้น ถ้ารายได้ของลูกหนี้สูงมากเท่าใด ความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ย่อมมีมากขึ้นตามไปด้วย

11. ระดับการศึกษา ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญต่อการชำระหนี้ เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงขึ้นอาจแสดงถึงศักยภาพของผู้กู้ ว่าหากการศึกษาสูงความสามารถในการหารายได้อาจสูงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลต่อการหารายได้มาชำระหนี้

12. อายุ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญเนื่องจากอายุแสดงถึงวุฒิภาวะของลูกหนี้ ประสบการณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งความสามารถในการหารายได้ที่จะเกี่ยวพันถึงความรับผิดชอบในการชำระคืนเงินกู้ ผู้กู้ยังมีอายุมากเท่าใด วุฒิภาวะย่อมเจริญมากขึ้นเท่านั้น ทำให้ความรับผิดชอบยิ่งมากตามไปด้วยโอกาสที่ผู้กู้รายนี้จะเกิดการผิณฑชำระหนี้ย่อมน้อยลง

13. เคยเป็นประวัติการเป็นหนี้เสียหรือไม่ ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากเคยเป็นประวัติการเป็นหนี้เสียแสดงว่าผู้กู้เคยมีปัญหาในการชำระหนี้ ทำให้มีโอกาสที่จะเกิดการผิณฑชำระหนี้ เพิ่มขึ้น

14. อัตรากำไร ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากอัตรากำไรที่สูงขึ้นย่อมส่งผลต่อการผ่อนชำระในแต่ละเดือนซึ่งมีผลต่อการชำระหนี้

15. ช่วงเวลาที่เกิดโรคไวรัสโคโรนา 19 ผู้วิจัยคาดว่าจะมีนัยสำคัญ เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อความสามารถในการประกอบอาชีพหรือความสามารถในการหารายได้ ซึ่งกระทบต่อการหารายได้เพื่อมาชำระหนี้

สมมติฐาน

ตัวแปร	จัดทรง ด.ลพ.	หมายเหตุ
1)	+	
2)	+	
3)	-	

รายการอ้างอิง

บทความวารสาร

- ชนากานต์ ปานถนอม และ สุมาลี รามัญ. (2564). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผิดนัดชำระหนี้: กรณีศึกษาบริษัท สุพรีเมียม สามเสน จำกัด. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 7(3), 2465-3578.
- Agbemava, E., Nyarko, I. K., Adade, T. C., & Bediako, A. K. (2016). Logistic regression analysis of predictors of loan defaults by customers of non-traditional banks in Ghana. *European Scientific Journal*, 12(1), 175-189.
- Dansana, D., Patro, S. G. K., Mishra, B. K., Prasad, V., Razak, A., & Wodajo, A. W. (2023). Analyzing the impact of loan features on bank loan prediction using Random Forest algorithm. *Engineering Reports*
- Dasri, W. J., Suryomurti, W., & Ang, S. Y. (2024). The influence of character performing loan: Factors affecting loan quality on Sharia Fintech lending platforms in Indonesia. *International Journal of Economics Development Research*, 5(2), 1034-1048.

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

- ไตรรงค์ วันอารีย์. (2546). ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินอิสลาม และพฤติกรรมการออมของลูกค้า. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อิงครัต สีนะกิตติ. (2559). การศึกษาประสิทธิภาพและความเสี่ยงของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจตามหลักศาสนาอิสลาม กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภาคิน เลิศวิพุธ. (2565). กรอบพัฒนาวิธีกาความสัมพันธ์สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการให้สินเชื่อออนไลน์ระหว่างบุคคล (Peer to Peer Lending) โดยอาศัยการเลือกคุณลักษณะและการแบ่งช่วงข้อมูล. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สกลกาญจน์ เทียนสมบูรณ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย:
กรณีศึกษาธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภกร อิมสุข. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิมนัดชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อสถาบันบริหารจัดการ
ธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน). การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ฐานภา ธนศิริรัตน์. (2563). ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอันดับความน่าเชื่อถือที่มีต่อนโยบายการ
จ่ายปันผล. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบัญชีและการบริหารการเงิน),
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปราชญ์ กมลอำนวยกิจ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับความน่าเชื่อถือกับปริมาณการถือครอง
เงินสดของบริษัท. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบัญชีและการบริหาร
การเงิน), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชุตานา ผิวเผือก. (2562). ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.
วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

กรองกาญจน์ คำปลอด. (2562). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผิมนัดชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษา (กยศ.) ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด. (2567). สถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทยไตรมาส 2-2567. นำเสนอเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2567.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. สินเชื่อส่วนบุคคลลงภายใต้การกำกับ. “สืบค้นจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย : <https://www.bot.or.th/th/satang-story/managing-debt/personal-loan.html> เมื่อ 26 กันยายน 2567”

ธนาคารแห่งประเทศไทย. สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย “สืบค้นจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย : <https://www.bot.or.th/th/satang-story/managing-debt/mortgage-loan.html> เมื่อ 26 กันยายน 2567”

ธนาคารแห่งประเทศไทย. สินเชื่อเนกประสงค์แบบมีหลักประกัน “สืบค้นจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย : <https://www.bot.or.th/th/satang-story/managing-debt/secured-loan.html> เมื่อ 26 กันยายน 2567”